

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. _____
din _____ 2021

**privind aprobarea proiectului Legii pentru
modificarea unor acte normative**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul Legii pentru modificarea unor acte normative.

PRIM-MINISTRU

Contrasemnează:

Ministrul justiției

Lege
privind modificarea unor acte normative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2017, nr. 78-84, art. 100), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 385 alineatul (2), textul „la art. 400–423¹⁰” se substituie cu textul „la art. 400–423¹²”.

2. Se completează cu articolul 423¹² cu următorul cuprins:

„**Articolul 423¹².** Avocatul Poporului și Avocatul Poporului pentru drepturile copilului

(1) Contravenția prevăzută la art. 320 se constată de către Avocatul Poporului și Avocatul Poporului pentru drepturile copilului.

(2) Procesele – verbale cu privire la contravenții se remit spre examinare în fond instanței de judecată competente.”

3. La articolul 400 alineatele (4) și (5) cifra „320,” se exclude.

Art. II. – Articolul 2 alineatul (2) din Legea nr. 80/2010 cu privire la statutul personalului din cabinetul persoanelor cu funcții de demnitate publică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 117-118, art. 357), cu modificările ulterioare, după textul „Avocatul Poporului,” se completează cu textul „Avocatul Poporului pentru drepturile copilului,”.

Art. III. – În Anexa din Legea nr. 199/2010 cu privire la statutul persoanelor cu funcții de demnitate publică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2010, nr. 194-196, art. 637), cu modificările ulterioare, textul „ , adjunct al Avocatului Poporului” se exclude.

Art. IV. – Legea nr. 52/2014 cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanul) (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 110-114, art. 278), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La articolul 1:

alineatul (1) textul „, de către organizații necomerciale” se exclude;

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Instituția Avocatul Poporului este constituită din doi avocați ai poporului, dintre care unul este specializat în problemele de protecție a drepturilor și libertăților copilului.”.

2. La articolul 3 alineatul (3), textul „, cu excepția situațiilor în care acestea sunt în folosul părții reprezentate ori conțin informații de interes public” se exclude.

3. La articolul 4:

alineatele (1), (2) și (3) vor avea următorul cuprins:

„(1) Avocatul Poporului nu poate fi persecutat sau tras la răspundere juridică pentru opiniile exprimate și pentru acțiunile pe care le îndeplinește cu respectarea legii.

(2) Avocatul Poporului nu poate fi reținut, arestat sau percheziționat fără acordul Parlamentului. În caz de infracțiune flagrantă acordul Parlamentului nu este necesar. Toate acțiunile procesuale în privința Avocatului Poporului, cu excepția cazurilor de infracțiune flagrantă, pot fi efectuate numai după emiterea ordonanței de pornire a urmăririi penale, cu respectarea garanțiilor instituite de normele constituționale și actele internaționale.

(3) Avocatul Poporului în privința căruia a început urmărirea penală este suspendat din funcție de drept pînă la rămînerea definitivă a hotărîrii judecătorești. În cazul în care nu a fost probată vinovăția sau a fost pronunțată o hotărîre de achitare ori de încetare a procesului penal, suspendarea din funcție încetează și Avocatul Poporului este repus în toate drepturile avute anterior.”;

la alineatul (4) cuvintele „și a adjuncților săi” se exclud.

4. La articolul 5:

alineatul (1) după cuvintele „față de celălalt” se completează cu textul „în exercitarea atribuțiilor, egali în drepturi”;

la alineatul (4) textul „3 luni” se substituie cu textul „2 luni”;

la alineatul (5) cuvintele „sau de revocare din funcție” se exclud;

se completează cu alineatul (5¹) cu următorul cuprins:

„(5¹) În absența temporară a unuia dintre Avocații Poporului sau în cazul încetării mandatului înainte de termen, atribuțiile acestuia sunt exercitate de celălalt Avocat al Poporului.”.

5. La articolul 8 alineatul (1), textul „candidații care au acumulat cel mai mare punctaj la evaluare, câte 2” se substituie cu cuvintele „toți candidații care au promovat concursul public”.

6. La articolul 9 alineatul (1), va avea următorul cuprins:

„(1) La intrarea în funcție, Avocatul Poporului depune în plenul Parlamentului următorul jurământ: „Jur să apăr drepturile și libertățile omului, să îndeplinesc cu bună-credință și imparțialitate atribuțiile de Avocat al Poporului, călăuzindu-mă de Constituția Republicii Moldova, legile și tratatele internaționale la care Republica Moldova este parte, de principiile legalității, egalității, independenței, transparenței, echității sociale, democrației, umanismului, demnității umane după cum îmi dictează conștiința.”.

7. La articolul 10:

la alineatul (1) cuvintele „și a adjuncților acestuia” se exclud;

la alineatul (2) cuvintele „și adjuncții nu au” se substituie cu cuvintele „nu are”, iar cuvintele „nu pot fi membri ai vreunui” se substituie cu cuvintele „nu poate fi membru al unui”.

8. La articolul 11:

la litera e) textul „de către organizațiile necomerciale,” se exclude;

se completează cu litera e¹) cu următorul cuprins:

„e¹) să prezinte subiecților specificați la lit. e) obiecțiile și recomandările sale de ordin general referitoare la asigurarea drepturilor și libertăților omului, la îmbunătățirea activității acestora;”;

la litera f) cuvântul „fizice” în ambele cazuri, se exclude;

litera k) după textul „autoritățile publice,” se completează cu cuvintele „organizațiile și întreprinderile, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare și”.

9. La articolul 14:

la alineatul (3) numărul „3/5” se substituie cu numărul „2/3”, iar după textul „Comisiei juridice, numiri și imunități” se completează cu textul „, în urma audierii prealabile a Avocatului Poporului de către plenul Parlamentului”;

se completează cu alineatele (3¹) și (3²) cu următorul cuprins:

„(3¹) Avocatul Poporului este înștiințat despre data desfășurării audierilor și îi este adus la cunoștință raportul comisiei parlamentare speciale, cu cel puțin 3 zile înainte de audiere.

(3²) Procesul de audiere se bazează pe principii de transparență și se desfășoară doar în limita temeiului invocat pentru revocare.”;

alineatul (4) lit. a) va avea următorul cuprins:

„a) acțiunile Avocatului Poporului prin care intenționat sau din neglijență gravă au fost încălcate drepturile și libertățile fundamentale ale omului;”.

10. Capitolul III se abrogă.

11. La articolul 16:

în titlu după cuvântul „Atribuțiile” se completează cu cuvintele „generale ale”;

dispoziția, după cuvântul „atribuții” se completează cu cuvântul „generale”;

litera a) va avea următorul cuprins:

„a) examinează cererile cu privire la încălcarea drepturilor și libertăților omului;”;

la litera c) cuvintele „persoanele fizice” se substituie cu cuvintele „alte persoane”;

se completează cu litera c¹) cu următorul cuprins:

„c¹) acționează din oficiu, în condițiile prezentei legi;”;

se completează cu literele h¹) – h³) cu următorul cuprins:

„h¹) îndeplinește atribuțiile specifice Mecanismului național de prevenire a torturii în sensul Protocolului Opțional la Convenția împotriva torturii și a altor pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante;

h²) elaborează rapoarte independente privind respectarea și promovarea drepturilor și libertăților omului în Republica Moldova și le prezintă instituțiilor și organizațiilor internaționale și regionale pentru drepturile omului;

h³) examinează cererile avertizorilor de integritate și îi acordă protecție;”.

12. La articolul 17:

titlul după cuvântul „Atribuțiile” se completează cu cuvintele „specifice ale”;

alineatul (1) se completează la început cu o propoziție cu următorul cuprins:
„Avocatul Poporului pentru drepturile copilului își exercită atribuțiile pentru asigurarea realizării, la nivel național, de către persoanele cu funcție de răspundere de toate nivelurile a prevederilor Convenției ONU cu privire la drepturile copilului.”;

alineatul (5) se abrogă.

13. La articolul 18:

la alineatul (1), cuvântul „fizice” se exclude, iar cuvintele „care locuiesc permanent, se află ori s-au aflat temporar pe teritoriul țării” se substituie cu cuvintele „care se află ori s-au aflat sub jurisdicția Republicii Moldova”;

la alineatul (3) cuvintele „, , ale organizațiilor necomerciale” se exclude;

se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

„(4) Procedura de examinare a cererilor privind încălcarea drepturilor și libertăților se stabilește printr-un regulament intern, aprobat de către Avocatul Poporului.”

14. La articolul 19:

alineatul (2) va avea următorul cuprins:

„(2) Cererea se depune la sediul/reprezentanțele teritoriale sau prin poștă, fax, poșta electronică sau alt mijloc de comunicare.”;

alineatul (3) după cuvintele „unitățile militare” se completează cu textul „, , pacienților din staționările de psihiatrie, persoanelor plasate în Centrele de plasament temporar pentru persoane cu dizabilități”.

15. La articolul 20:

la alineatul (1) litera a) textul „și, după caz, numele, prenumele persoanei lezate în drepturi” se exclude;

alineatul (3) după textul „prevăzute la alin. (1)” se completează cu textul „și art. 19 alin. (1) și (2)” iar la final se completează cu textul „cu explicarea posibilității adresării repetate în cazul remedierii neajunsurilor depistate. Cererea repetată se examinează după înlăturarea cauzelor care au servit temei pentru restituire.”.

16. La articolul 21:

titlul va avea următorul cuprins:

„**Articolul 21.** Verificarea admisibilității cererilor”;

la alineatul (1):

la litera b) textul „să restituie cererea fără examinare, explicînd” se substituie cu cuvintele „să explice”;

litera c) după cuvîntul „cererea” se completează cu textul „ , cu consimțămîntul petiționarului,” iar cuvintele „în conformitate cu prevederile legislației cu privire la petiționare” se exclud;

se completează cu litera d) cu următorul cuprins:

„d) să respingă cererea.”;

la alineatul (2) prima propoziție se completează cu cuvintele „cu motivarea acesteia”, iar a doua propoziție se exclude;

alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Decizia de respingere a cererii nu poate fi atacată.”.

la alineatul (5) litera a) textul „ , cu excepția cazurilor cînd Avocatul Poporului poate prelungi acest termen, dar nu mai mult decît cu un an” se exclude.

17. La articolul 25 alineatul (1):

litera b), după cuvîntul „disciplinare” se completează cu textul „ , contravenționale”;

la litera c), cuvîntul „procurorul” se substituie cu cuvintele „autoritatea competentă”.

18. În titlul articolului 27 cuvîntul „Perfecționarea” se substituie cu cuvintele „Contribuirea la perfecționarea”.

19. Articolul 28 se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) În scopul consolidării educației în domeniul drepturilor și libertăților omului în cadrul Oficiului Avocatului Poporului poate fi instituit Centrul de instruire în domeniul drepturilor omului. Modul de organizare și funcționare a Centrului de instruire în domeniul drepturilor omului se stabilește prin regulament aprobat de Avocatul Poporului.

20. Articolul 29:

alineatul (2) se abrogă;

alineatul (3) se completează cu cuvintele „privind aprecierea situației din domeniul drepturilor omului”;

la alineatul (7) cuvintele „participă la” se substituie cu cuvintele „oferă suport metodologic și informațional autorităților responsabile pentru”.

21. Articolul 30:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Mecanismul național de prevenire a torturii în conformitate cu Protocolul opțional la Convenția împotriva torturii și a altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante este exercitat de Avocatul Poporului în baza principiului colaborării strânse cu Consiliul pentru prevenirea torturii (în continuare – Consiliu) creat în acest scop pe lângă Oficiul Avocatului Poporului.”;

se completează cu alineatul (5) cu următorul cuprins:

„(5) Avocatul Poporului stabilește și menține legătură directă cu Subcomitetul Organizației Națiunilor Unite pentru prevenirea torturii și altor tratamente sau pedepse crude, inumane sau degradante.”.

22. Articolul 31:

la alineatul (1) cuvintele „cu avizul Comisiei drepturile omului și relații interetnice.” se substituie cu cuvintele „cu respectarea principiului transparenței în procesul decizional, accesibilității și publicității.”;

la alineatul (7) după cuvintele „Membrii Consiliului” se completează cu cuvintele „și persoanele antrenate conform alin. (5)”.

23. Articolul 32 alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„(1) Membrii Consiliului efectuează vizite în locurile de detenție periodic sau ad hoc cu notificarea în prealabil a Avocatului Poporului. Consiliul aprobă anual planul de efectuare a vizitelor în locurile de detenție. Membrii Consiliului poartă discuții cu persoanele interesate în condiții confidențiale.”.

24. La articolul 34 alineatul (1) cuvintele „este subordonat Avocatului Poporului și” se exclud.

25. La articolul 35 alineatul (3) a doua propoziție se exclude.

26. Articolul 36:

se completează cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

„(2¹) Funcționarii Oficiului care acționează în numele Avocatului Poporului se bucură de inviolabilitatea Avocatului Poporului care se extinde asupra locuinței și localului de serviciu, asupra mijloacelor de transport și de telecomunicație folosite, asupra corespondenței, documentelor și averii personale.”;

alineatul (5) va avea următorul cuprins:

„(5) Funcționarii Oficiului sunt salarizați în condițiile și în modul stabilite de legislația privind sistemul de salarizare în sectorul bugetar.”.

27. La articolul 37:

alineatul (1) se completează cu textul „care acoperă costul necesităților, astfel încât acesta să-și exercite complet, independent și eficient activitatea.”

se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) Oficiul poate dispune de alte surse financiare neinterzise de lege.”.

Art. V. – Regulamentul de organizare și funcționare a Oficiului Avocatului Poporului, aprobat prin Legea nr. 164/2015 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2015, nr. 267-273, art. 504), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. La punctul 2 cuvintele „și adjuncții săi” se exclud.

2. Punctul 3 după cuvintele „și tehnică Avocatului Poporului” se completează cu cuvintele „și Avocatului Poporului pentru drepturile copilului”, iar cuvântul „sale” se substituie cu cuvântul „lor”.

3. La punctul 6 cuvintele „permanent al” se exclud.

4. Se completează cu punctul 6¹ cu următorul cuprins:

„6¹ Situațiile financiare ale Oficiului Avocatului Poporului se supun auditului extern efectuat în conformitate cu standardele recunoscute internațional, de către instituția supremă de audit a Republicii Moldova sau de o organizație de audit independentă, selectată de către Parlament în modul stabilit de legislație.”.

5. Punctul 8 subpunctul 10) după cuvintele „Avocatului Poporului” se completează cu cuvintele „și Avocatului Poporului pentru drepturile copilului”.

6. La punctele 9 și 10 cuvintele „și adjuncții săi” se exclud.

7. La punctul 13:

subpunctul 6) se abrogă;

se completează cu subpunctul 8¹) cu următorul cuprins:

„8¹) numește și eliberează din funcție Secretarul general, aplică măsuri de stimulare și sancționare față de acesta;”.

8. Punctul 16 se abrogă.

9. Punctul 17 va avea următorul cuprins:

„17. În cazul lipsei temporare a Avocatului Poporului, conducerea generală a Oficiului este exercitată de către Secretarul general.” .

10. Punctul 18 se abrogă.

11. Punctul 23 după cuvintele „Avocatul Poporului” se completează cu cuvintele „și Avocatul Poporului pentru drepturile copilului”.

12. Punctul 33, după cuvintele „Avocatului Poporului” se completează cu cuvintele „și Avocatului Poporului pentru drepturile copilului”.

13. La punctul 36 cuvintele „și de către adjuncții Avocatului Poporului” se exclud.

14. Punctul 40 după cuvintele „în numele Avocatului Poporului” se completează cu cuvintele „sau Avocatului Poporului pentru drepturile copilului”.

Art. VI. – La Anexa nr. 3 din Legea nr. 270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 441-447, art. 715), cu modificările ulterioare, în Tabelul 1 „Alte funcții de demnitate publică la nivel central” poziția

A1021	Adjunct al Avocatului Poporului	121	12,29
-------	---------------------------------	-----	-------

se exclude.

Art. VII. – Prezenta lege intră în vigoare la 1 iunie 2022, cu excepția modificărilor de la art. 28 alin. (3) din Legea nr. 52/2014 cu privire la Avocatul Poporului (Ombudsmanul), care intră în vigoare la 1 ianuarie 2023.

Președintele Parlamentului